

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της, στις 28 Μαΐου 2024 με την εξής σύνθεση: Γαρυφαλλιά Σκιάνη, Πρόεδρος, Μαρία Βύρρα, Μέλος- Εισηγήτρια, Μιχαήλ Οικονόμου, Μέλος.

Για να εξετάσει την από 18.04.2024 και υπό Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. 552/22.04.2024 προδικαστική προσφυγή του οικονομικού φορέα, με την επωνυμία «...» (εφ' εξής η «προσφεύγουσα»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Κατά : «...» (εφ' εξής η «αναθέτουσα Αρχή»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Και την παρέμβαση του οικονομικού φορέα, με την επωνυμία «...» και με διακριτικό τίτλο «...» (εφ' εξής η «παρεμβαίνουσα»), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την υπό κρίση προδικαστική προσφυγή της, η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη, από 04-04-2024, απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ... (απόσπασμα πρακτικού της από 04.04.2024 συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ... με την επωνυμία «...»), καθ' ο μέρος έκανε δεκτή την προσφορά του οικονομικού φορέα, με την επωνυμία «...» και με διακριτικό τίτλο «...», και εν συνεχεία την ανέδειξε προσωρινό ανάδοχο.

Με την παρέμβαση, η παρεμβαίνουσα ζητεί την απόρριψη της προσφυγής.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια

Μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής, προκύπτει, ότι καταβλήθηκε και δεσμεύθηκε το νόμιμο παράβολο, ποσού 15.000,00 ευρώ [βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ... και την εκτύπωση από την σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ»].

2.Επειδή, με την διακήρυξη, υπό Α.Δ.Α.Μ. ... προκηρύχθηκε «ανοικτή διαδικασία, χωρίς τμήματα, άνω των ορίων, για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του έργου: ... Εκτιμώμενης αξίας 5.564.516,13 Ευρώ (πλέον Φ.Π.Α.24%)». Η ως άνω διακήρυξη αναρτήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) στις 08.01.2024 υπό Α.Δ.Α.Μ. ... καθώς και στην διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο επίμαχος διαγωνισμός έλαβε συστημικό αριθμό ...

3.Επειδή η επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία, ως εκ του αντικειμένου της, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης άνευ Φ.Π.Α. και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙV του ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρ. 345 του ν. 4412/2016, η δε Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ., ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

4. Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή έχει ασκηθεί: (α) εμπροθέσμως, καθ' όσον η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 08.04.2024, και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 18.04.2024, ήτοι κατατέθηκε εντός της προβλεπόμενης δεκαήμερης προθεσμίας από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης, (β) μετ' εννόμου συμφέροντος, καθώς η προσφεύγουσα (2^η στην σειρά μειοδοσίας) βάλλει κατά της νομιμότητας της προσφοράς της προσωρινής αναδόχου, επιδιώκοντας ευλόγως να της ανατεθεί η σύμβαση.

5.Επειδή η αναθέτουσα Αρχή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 365 της παρ. 1 του Ν. 4412/2016, κοινοποίησε την προσφυγή μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στους θιγόμενους από τυχόν αποδοχή της, στις 18.04.2024, προκειμένου αυτοί να λάβουν γνώση και ν'

Αριθμός Απόφασης: 893 /2024

ασκήσουν ενδεχομένως το δικαίωμα παρέμβασής τους. Η παρεμβαίνουσα άσκησε εμπροθέσμως, στις 29.04.2024 (κατά παρέκταση, δεδομένου ότι η 28^η.04.2024 ήταν Κυριακή και άρα εξαιρετέα ημέρα), την παρέμβασή της και μετ' εννόμου συμφέροντος, καθώς έχει αναδειχθεί προσωρινή ανάδοχος.

6.Επειδή η αναθέτουσα Αρχή υπέβαλε νομίμως και εμπροθέσμως, στις 08.05.2024, τις απόψεις της επί της κρινόμενης προσφυγής. Επί των ανωτέρω απόψεων, η προσφεύγουσα υπέβαλε εμπροθέσμως, στις 13.05.2024, το υπόμνημά της.

7.Επειδή, η προσφεύγουσα, με τον πρώτο λόγο της προσφυγής, βάλλει κατά της νομιμότητας της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, ισχυριζόμενη, ότι αυτή ήταν απορριπτέα. Τούτο, διότι, κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η παρεμβαίνουσα υπέβαλε: α) πλημμελή Πίνακα Συμμόρφωσης, που δεν ήταν σύμφωνος με τις διατάξεις της Διακήρυξης και με τις αναφερόμενες στις απαιτήσεις του Κανονισμού Μελέτης του Έργου (εφεξής και «...»), και β) ελλιπή Τεχνική Έκθεση ως προς τον Τόμο Γ. της Στατικής Μελέτης. Επίσης η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, ότι μη νομίμως ζητήθηκαν, ως προς τ' ανωτέρω στοιχεία, διευκρινίσεις από την παρεμβαίνουσα, κατ' άρθρο 102 του ν. 4412/2016.

8.Επειδή, αναφορικά με τον πρώτο λόγο της προσφυγής, λεκτέα τα κάτωθι. Ως προς τον Πίνακα Συμμόρφωσης: Πρώτον, το άρθρο 102 του ν. 4412/2016, όπως έχει αντικατασταθεί από το άρ. 42 του ν. 4782/2021, μεταφέρει την ρύθμιση του άρ. 56 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, ορίζει δε τα εξής: «Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, οι αναθέτουσες αρχές, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητούν από τους ... οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, ... ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας ...». Στην οικεία αιτιολογική έκθεση αναφέρεται, ότι «Με τη νέα διατύπωση του άρθρου 102, η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητήσει να διορθωθούν ή να συμπληρωθούν σε επιμέρους σημεία τα στοιχεία που περιλαμβάνονται σε ένα φάκελο

Αριθμός Απόφασης: 893 /2024

υποψηφιότητας, αρκεί να μην τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα με τέτοιο τρόπο ώστε να του δίνεται αθέμιτο πλεονέκτημα έναντι των λοιπών συμμετεχόντων στη διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης και η αίτηση αυτή, της αναθέτουσας αρχής, να αφορά στοιχεία ή δεδομένα, των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της προθεσμίας που είχε ταχθεί για την υποβολή υποψηφιότητας». (ΣΤΕ 300/2023, σκ. 10). Δεύτερον, το άρθρο 9 της Διακήρυξης, το οποίο ενσωματώνει το ανωτέρω άρθρο 102 του Ν. 4412/2016, ορίζει, ότι: «Το ... τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητά από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του υποσυστήματος, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 102 και 103 του ν. 4412/2016. Η συμπλήρωση ή η αποσαφήνιση ζητείται και γίνεται αποδεκτή υπό την προϋπόθεση ότι δεν τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα και ότι αφορά σε στοιχεία ή δεδομένα, των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της καταληκτικής προθεσμίας παραλαβής προσφορών. Τα ανωτέρω ισχύουν κατ' αναλογία και για τυχόν ελλείπουσες δηλώσεις, υπό την προϋπόθεση ότι βεβαιώνουν γεγονότα αντικειμενικώς εξακριβώσιμα.». Τρίτον, σύμφωνα με άρθρο 3.2 της Διακήρυξης στον ηλεκτρονικό φάκελλο προσφοράς των οικονομικών φορέων περιέχονται: «(α) Ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής», (β) ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη «Τεχνική Προσφορά-Μελέτη», και (γ) ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά».», ενώ, περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 3.5 (α) της Διακήρυξης τα στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον (υπο)φάκελλο με την ένδειξη «Τεχνική Προσφορά- Μελέτη» είναι τα οριζόμενα στο άρθρο 24.3 της Διακήρυξης. Τέταρτον, το άρθρο 24.3 της Διακήρυξης ορίζει, ότι: «Ο ηλεκτρονικός υποφάκελος «Τεχνική Προσφορά - Μελέτη» περιέχει τα

Αριθμός Απόφασης: 893 /2024

αναφερόμενα έγγραφα στον πίνακα συμμόρφωσης (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ της παρούσας) καθώς και τον πίνακα συμμόρφωσης συμπληρωμένο δεόντως». Πέμπτον, ο Πίνακας Συμμόρφωσης του Παραρτήματος ΙΙΙ της Διακήρυξης (σελ. 68-71), ως παρατίθεται σ' αυτήν, δεν θέτει ως απαίτηση την αναγραφή παραπομπών σε κεφάλαιο, παράγραφο και ακριβή σελίδα των ζητούμενων στοιχείων των Τόμων Α, Β και Γ της Τεχνικής Προσφοράς. Ενδεικτικά, ο επίμαχος Πίνακας Συμμόρφωσης έχει τις εξής στήλες προς συμπλήρωση (σελ. 68):

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΠΑΙΤΗΣΗ (ΝΑΙ/ΟΧΙ)	ΑΠΑΝΤΗΣΗ (ΝΑΙ/ΟΧΙ) (Συμπληρώνεται από τον υποψήφιο)	ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ (Συμπληρώνεται από τον υποψήφιο)
1.	ΤΟΜΟΣ Α: ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ	Συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του ΚΜΕ (Κανονισμός Μελετών Έργου)		
1.01	Τεχνική Έκθεση-Περιγραφή	ΝΑΙ		
1.01.01	Περιγραφή του έργου	ΝΑΙ		
1.01.	Περιγραφή της υφιστάμενης			

Εν προκειμένω, η παρεμβαίνουσα υπέβαλε τον Πίνακα Συμμόρφωσης, κατά τα οριζόμενα στο ανωτέρω Παράρτημα, και συμπεριέλαβε, στο πεδίο «ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ», για έκαστο αντικείμενο παραπομπή στον κατάλληλο τόμο και σε συγκεκριμένα έγγραφα, που είχε υποβάλει με την προσφορά της. (βλ. αρχείο «ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΜΕΛΕΤΗ», όπου εμπεριέχεται το αρχείο «Τ13 ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ... pdf»). Ενδεικτικά, το περιεχόμενο του επίμαχου Πίνακα Συμμόρφωσης, έχει ως εξής:

1.01	Τεχνική Έκθεση-Περιγραφή	ΝΑΙ	ΝΑΙ
1.01.01	Περιγραφή του έργου	ΝΑΙ	ΝΑΙ

Από τα ανωτέρω, προκύπτει, ότι το Παράρτημα ΙΙΙ της Διακήρυξης, ως προς τον Πίνακα Συμμόρφωσης, δεν θέτει ως απαίτηση την αναγραφή παραπομπών σε κεφάλαιο, παράγραφο και ακριβή σελίδα των ζητούμενων στοιχείων των Τόμων Α, Β και Γ της Τεχνικής Προσφοράς. Περαιτέρω, ουδεμία αναφορά υπάρχει σε ειδικότερες προϋποθέσεις για την αποδεκτή συμπλήρωσή του, πολλώ, δε, μάλλον σε υποχρέωση αναγραφής της ακριβούς σελίδας, της παραγράφου, του κεφαλαίου του τόμου της Μελέτης. Άλλωστε, η προσφεύγουσα δεν επικαλείται οιαδήποτε διάταξη της Διακήρυξης, που να αποδεικνύει τους ισχυρισμούς της. Στην συγκεκριμένη περίπτωση, το αίτημα διευκρινίσεων της αναθέτουσας, προς την παρεμβαίνουσα, είχε ως εξής: «...δυνάμει του όρου ... της Διακήρυξης του Διαγωνισμού και του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, παρακαλούμε όπως παρέχετε διευκρινήσεις και συμπληρώσεις ως προς τα ακόλουθα στοιχεία της προσφοράς σας: • Συμπλήρωση του Πίνακα Συμμόρφωσης με ακριβείς παραπομπές σε κεφάλαιο, παράγραφο και σελίδα των ζητούμενων στοιχείων των Τόμων Α, Β και Γ της Τεχνικής Προσφοράς. • Συμπλήρωση του Τόμου Γ. Στατική Μελέτη και την αντίστοιχη παραπομπή στον Πίνακα Συμμόρφωσης σχετικά με την

αναφορά στις εργασίες αποκαταστάσεων όπου προβλέπεται, σύμφωνα με την απαίτηση του στοιχείου 3.01.07 του Πίνακα Συμμόρφωσης...». Δηλαδή, με τις διευκρινίσεις ζητήθηκε η περαιτέρω αναγραφή στοιχείων στον Πίνακα Συμμόρφωσης της παρεμβαίνουσας, για τα οποία δεν ορίζεται, κατά τα αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα ΙΙΙ, συγκεκριμένος τρόπος υποβολής τους στο πεδίο «ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ», ήτοι κατά κεφάλαιο, παράγραφο και ακριβή σελίδα των ζητούμενων στοιχείων των Τόμων Α, Β και Γ της Τεχνικής Προσφοράς. Περαιτέρω, η παρεμβαίνουσα παρείχε διευκρινίσεις επί ήδη προσκομισθέντων εγγράφων της Τεχνικής της Έκθεσης και ήδη αναφερθέντων στοιχείων στον Πίνακα Συμμόρφωσης. Εν ολίγοις, η επίμαχη παραπομπή, δια των διευκρινίσεων, σε συγκεκριμένα κεφάλαια και σελίδες της Τεχνικής της Έκθεσης, που ήδη προϋπήρχαν εντός της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, δεν συνιστά ανεπίτρεπτη τροποποίηση της προσφοράς της. Τούτο, διότι η αναφορά συγκεκριμένων σελίδων των ήδη υποβληθέντων αρχείων της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, στον πίνακα συμμόρφωσης, εν είδει παραπομπής (όπως ζητήθηκε από την αναθέτουσα), συνιστά επουσιώδη συμπλήρωση, αφού δεν προεβλέπετο εξ αρχής στο Παράρτημα ΙΙΙ ο ακριβής τρόπος «ΠΑΡΑΠΟΜΠΗΣ», κατά κεφάλαιο, παράγραφο και ακριβή σελίδα των ζητούμενων στοιχείων των Τόμων Α, Β και Γ της Τεχνικής Προσφοράς, όπως προαναφέρθηκε. Η δε επίμαχη συμπλήρωση αφορά μάλιστα σε στοιχεία με αντικειμενικά εξακριβώσιμο προγενέστερο χαρακτήρα, αφού η παρεμβαίνουσα είχε ήδη συμπεριλάβει τα στοιχεία αυτά στην προσφορά της. Η δε απόρριψη της προσφοράς της παρεμβαίνουσας για τον λόγο, ότι αυτή δεν παρέπεμψε σε συγκεκριμένες, προϋπάρχουσες σελίδες της Τεχνικής Προσφοράς της, ενώ είχε ήδη συμπληρώσει το σχετικό πεδίο «ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ» με αναφορά σε συγκεκριμένο τόμο και σε συγκεκριμένα έγγραφα, που είχε προσκομίσει με την προσφορά της, χωρίς η Διακήρυξη ή το Παράρτημα ΙΙΙ να απαιτούν ρητά την παραπομπή, μέσω αναφοράς σε συγκεκριμένες σελίδες της Τεχνικής Έκθεσης, θα υπερέβαινε τις τιθέμενες με την Διακήρυξη προϋποθέσεις, αντιβαίνοντας στην αρχή της τυπικότητας και θα ήταν υπέρμετρα ανεπιεικής και δυσανάλογη για την προσφέρουσα δεδομένων των ανωτέρω συνθηκών. Εξ άλλου, ουδείς αποκλείεται για λόγο μη προβλεπόμενο στην Διακήρυξη (βλ. Απόφαση ΔΕΕ της 2ας Ιουνίου 2016 επί της υπόθεσης C-27/15 Pippo Pizzo κατά CRGT srl). Επομένως, νομίμως ζητήθηκαν οι επίμαχες διευκρινίσεις από την

παρεμβαίνουσα, κατ' απόρριψη των ισχυρισμών της προσφεύγουσας. Ως προς τον Τόμο Γ. της Στατικής Μελέτης: Ο Πίνακας Συμμόρφωσης, όπως αυτός ενσωματώνεται στο Παράρτημα ΙΙΙ της Διακήρυξης, προβλέπει την προσκόμιση τριών τόμων από τους προσφέροντες, ήτοι: Τόμος Α. Αρχιτεκτονική Μελέτη, Τόμος Β. Μελέτη Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων και Τόμος Γ. Στατική Μελέτη. Ο δε Τόμος Γ., Στατική Μελέτη, πρέπει να περιέχει, σύμφωνα με τον πίνακα συμμόρφωσης, τα εξής στοιχεία: «... Αναφορά στις εργασίες αποκαταστάσεων, όπου προβλέπεται (3.01.07)». Περαιτέρω, σύμφωνα με τον Κανονισμό Μελετών Έργου (ίδ. σελ. 5 του...): «Στην Στατική Μελέτη περιλαμβάνονται όλα τα στοιχεία που απαιτούνται για την υλοποίηση του αντικειμένου που περιγράφεται στην Τεχνική Περιγραφή. Ο τόμος αυτός αφορά μόνο τα υποέργα στα οποία προβλέπονται προσθήκες κατ' επέκταση ή καθ' ύψος ή νέες στατικά ανεξάρτητες κατασκευές.». Επιπλέον, ως προς το περιεχόμενο του Τόμου Γ. Στατικής Μελέτης στον Κανονισμό Μελετών Έργου (ίδ. σελ. 5 του...) προβλέπεται, ότι: «Ο Τόμος της Στατικής Μελέτης θα περιλαμβάνει τα κάτωθι: Τεχνική Έκθεση-Περιγραφή που θα περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο: - Περιγραφή του έργου - Περιγραφή του είδους της κατασκευής - Αναφορά στους Κανονισμούς και στις παραδοχές Τεκμηρίωση της απαίτησης ή της απαλλαγής από περαιτέρω στατικών ελέγχων για την υλοποίηση των προτεινόμενων εργασιών - Περιγραφή της μεθοδολογίας και των φάσεων κατασκευής - Το είδος και τη μεθοδολογία των προβλεπόμενων εργασιών - Αναφορά στις εργασίες αποκαταστάσεων, όπου προβλέπεται». Εν προκειμένω, η παρεμβαίνουσα υπέβαλε, με την προσφορά της, τον Τόμο Γ' Στατική Μελέτη, στην 3η σελίδα του οποίου, σε πλήρη συμμόρφωση με την ως άνω απαίτηση του ... αναγράφεται: "5 ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ. Για την υλοποίηση των εργασιών αυτών θα απαιτηθούν ευρύτερες επεμβάσεις στο υφιστάμενο κτίριο, ώστε να γίνει δυνατή η προς τα κάτω επέκταση αυτού. Πιο συγκεκριμένα θα γίνουν οι εξής εργασίες με την παρακάτω σειρά: i) Η πλήρης αποξήλωση της υφιστάμενης στέγης, της υφιστάμενης ... και των εσωτερικών φερόντων τοίχων λιθοδομής μέχρι την στάθμη του υφιστάμενου δαπέδου με παράλληλη διατήρηση των περιμετρικών τοίχων λιθοδομής του κτιρίου. ii) Καθαίρεση επιχρισμάτων από την λιθοδομή, αρμολόγηση και εισπίεση κατάλληλου ρευστού γεωκονιάματος για δομητικές κατασκευές, υψηλής διαπνοής, από καθαρή υδραυλική άσβεστο και γεωσυνδετικό υλικό εάν

Αριθμός Απόφασης: 893 /2024

αυτό απαιτείται από την μελέτη εφαρμογής iii) Τοποθέτηση εξωτερικής μεταλλικής κατασκευής και εσωτερικών μεταλλικών αντιρίδων για την αντιστήριξη της υφιστάμενης λιθοδομής περιμετρικά του έργου. Οι εσωτερικές μεταλλικές αντιρίδες θα προβλεφθούν σε θέσεις τέτοιες ώστε να μπορεί να κατασκευαστεί απρόσκοπτα ο πρώτος όροφος του κτιρίου. iv) Η αφαίρεση της υπάρχουσας επίχωσης και ολοκλήρωση της καθαίρεσης των εσωτερικών τοίχων μέχρι την στάθμη θεμελίωσης αυτής. v) Ολοκλήρωση της τυχόν ενίσχυσης του υπόλοιπου τμήματος της λιθοδομής όπως αναφέρεται και στο άρθρο ii) vi) Κατασκευή της εσωτερικής αντιστήριξης των υφισταμένων περιμετρικών λιθοδομών με σύστημα μικροπασσάλων διατομής ... εγκιβωτισμένους σε σκυρόδεμα και σε επαφή με την υπάρχουσα λιθοδομή. vii) Εκσκαφή μέχρι την επιθυμητή στάθμη θεμελίωσης. viii) Κατασκευή της θεμελίωσης με πλάκα γενικής κοιτόστρωσης. ix) Κατασκευή του Φέροντος Οργανισμού του κτιρίου από οπλισμένο σκυρόδεμα με την ενσωμάτωση στον φέροντα οργανισμό του, της εξωτερικής περιμετρικής λιθοδομής του έργου. Μέχρι την πρώτη στάθμη του έργου προβλέπεται η κατασκευή περιμετρικών τοιχωμάτων ενώ από εκεί και πάνω προβλέπεται η κατασκευή υποστυλωμάτων και αντισεισμικών τοιχωμάτων μέχρι την στέψη του έργου. Περιμετρικά και εσωτερικά της λιθοδομής θα κατασκευασθεί σενάζ πάνω στο οποίο θα εδρασθεί και η ξύλινη στέγη. Μετά την ολοκλήρωση του φέροντος οργανισμού της κατώτατης στάθμης του έργου θα αφαιρεθούν οι εσωτερικές μεταλλικές αντιρίδες x) Στην συνέχεια θα κατασκευασθεί νέα κεραμοσκεπή παρόμοιας μορφής με την σημερινή. xi) Στο τέλος αφαιρούνται τα εξωτερικά μεταλλικά ικριώματα αντιστήριξης της λιθοδομής. xii) Το έργο ολοκληρώνεται με την κατασκευή των ανοιγμάτων στην λιθοδομή περιμετρικά της κατώτατης στάθμης όπου προβλέπεται από τη αρχιτεκτονική μελέτη.». Επιπλέον, η παρεμβαίνουσα, στον Πίνακα Συμμόρφωσης, που υπέβαλε με την προσφορά της, περιέλαβε το πεδίο (αρ. 3.01.07) «Αναφορά στις εργασίες αποκαταστάσεων, όπου προβλέπεται», στο οποίο σημείωσε την απάντηση «ΝΑΙ» και παρέπεμψε στην αντίστοιχη στήλη ως εξής: «T10 ΤΟΜΟΣ Γ. ΣΤΑΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ_signed, T4 ΥΔ ... ΕΓΓΡΑΦΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ_signed, T5 ΥΔ ... ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ_signed, T1 ΥΔ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΜΕΛΕΤΗ... , T2 ΥΔ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΕΥΧΗ... , T3 ΥΔ ... , T3 ΥΔ ... ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ...». Εκ των ανωτέρω, προκύπτει εναργώς, ότι, στην υποβληθείσα Στατική Μελέτη που

εμπεριείχετο στην προσφορά της παρεμβαίνουσας, υπήρχε σαφής αναφορά στις εργασίες αποκαταστάσεων, που προβλέπονται στο έργο, ως εκτίθενται ανωτέρω. Εν ολίγοις, η παρεμβαίνουσα, εξ αρχής στην Τεχνική Προσφορά (Τόμος Γ, κεφάλαιο 5) της ανέφερε τις ως άνω εργασίες αποκατάστασης. Σημειωτέον, ότι, ούτε η Διακήρυξη ούτε ο Κανονισμός Μελετών Έργου ούτε τα ενσωματωμένα παραρτήματά του εντός του Πίνακα Συμμόρφωσης προέβλεπαν συγκεκριμένες εργασίες αποκατάστασης. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλλου, η παρεμβαίνουσα, κατόπιν αιτήματος της αναθέτουσας Αρχής, υπέβαλε διευκρινίσεις επί της Στατικής Μελέτης (που είχε ήδη καταθέσει με την προσφορά), αναλύοντας εκτενέστερα τις ήδη υπάρχουσες πληροφορίες σχετικά με τις εργασίες αποκατάστασης με έτερο, διακριτό τίτλο. Ειδικότερα, στην ανωτέρω Στατική Μελέτη, οι κρίσιμες πληροφορίες εντοπίζονται στην προαναφερθείσα παράγραφο, ήτοι «5 ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ». Δοθέντος, όμως, ότι υπήρξε δυσκολία εντοπισμού των πληροφοριών αυτών από την αναθέτουσα, η παρεμβαίνουσα προέβη σε διαχωρισμό των ήδη υπαρχουσών πληροφοριών, θέτοντας αυτές, υπό διακριτή ενότητα, υπ' αριθμό 9 και με σαφέστερο τίτλο “ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ”, στο τέλος της Μελέτης. Ως εκ τούτου, ουδέν νεώτερο προσέθεσε η παρεμβαίνουσα αλλ' ούτε τροποποίησε, με τις επίμαχες διευκρινίσεις, παρά μόνον αυτή άλλαξε την δομή του κειμένου της προσφοράς της, το οποίο είχε ήδη παραθέσει κατά την υποβολή της προσφοράς της, ως αναφέρεται ανωτέρω. Δηλαδή, η παρεμβαίνουσα, με τις διευκρινίσεις, υπέβαλε την Στατική Μελέτη με μόνη την αλλαγή της δομής αυτής, ειδικά ως προς τις εργασίες αποκατάστασης, με χωριστό κεφάλαιο πλέον, υπ' αριθμό 9 (κεφ. 9), αντί του αρχικού κεφαλαίου 5, το οποίο υπήρχε επακριβώς, ως προς το περιεχόμενο, στην αρχικώς υποβληθείσα Στατική Μελέτη (Τόμος Γ). Άλλωστε, και η αναθέτουσα, στις απόψεις, αναφέρει τα εξής: «...Πιο συγκεκριμένα, αναφορικά με τον Τόμο Γ., επισημαίνεται ότι πέραν του Κεφαλαίου 9 που προστέθηκε, δεν υπήρξε κάποια τροποποίηση επί των αρχικώς υποβληθέντων Κεφαλαίων 1 έως 8. Κατά τον έλεγχο των στοιχείων 3.01.01 έως και 3.01.07 του Πίνακα Συμμόρφωσης, η Επιτροπή του Διαγωνισμού έλεγξε τον αρχικά υποβληθέντα Τόμο Γ βάσει των παραπομπών που προστέθηκαν στον πίνακα Συμμόρφωσης προς διευκόλυνση του έργου της. Συγκεκριμένα για το στοιχείο 3.01.07, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η

παραπομπή στο Κεφ. 5, σελ. 3 του Τόμου Γ ικανοποιεί τις απαιτήσεις αναφοράς σε εργασίες αποκατάστασης, όπως αυτό ζητείται στον Πίνακα Συμμόρφωσης. Στη συνέχεια η Επιτροπή διαπίστωσε ότι τα στοιχεία που παραθέτει ο οικονομικός φορέας στο Κεφάλαιο 9 του νέου Τόμου Γ που υπέβαλε συμπληρωματικά, συμπεριλαμβάνονται στον αρχικά υποβληθέντα Τόμο Γ...». Βάσει των ανωτέρω εκτεθέντων, νομίμως η παρεμβαίνουσα, κατ' άρθρο ... της Διακήρυξης και κατ' άρθρο 102 του Ν. 4412/2016, παρείχε τις επίμαχες διευκρινίσεις, ως προς την Στατική Μελέτη (Τόμος Γ), κατ' απόρριψη των ισχυρισμών της προσφεύγουσας. Άρα, κατόπιν των αναφερόμενων στην παρούσα σκέψη, ο πρώτος λόγος της προσφυγής τυγχάνει απορριπτέος.

9. Επειδή, με τον δεύτερο λόγο της προσφυγής της, η προσφεύγουσα, βάλλει κατά της νομιμότητας της προσφοράς της παρεμβαίνουσας, ισχυριζόμενη, ότι αυτή ήταν απορριπτέα. Τούτο, λόγω εσφαλμένης συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ, και δη λόγω της καταφατικής απάντησης που έδωσαν οι τρίτοι/μελετητές της παρεμβαίνουσας, στο υποερώτημα της Ενότητας Α του Μέρους ΙΙ «Πληροφορίες σχετικά με τον Οικονομικό Φορέα» σχετικά με την δυνατότητα να προσκομίσει βεβαίωση πληρωμής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και φόρων ή να παράσχει πληροφορίες στην διενεργούσα Αρχή που θα της δίδουν την δυνατότητα να λάβει τέτοια βεβαίωση απευθείας από εθνική βάση δεδομένων, κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας.

10. Επειδή, αναφορικά με τον δεύτερο λόγο της προσφυγής, λεκτέα τα κάτωθι. Κατ' αρχάς, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλλου, οι υπεργολάβοι της παρεμβαίνουσας (ήτοι, η εταιρεία «...», η εταιρεία «...» και η εταιρεία «...», εκ παραδρομής δήλωσαν, στα ΕΕΕΣ τους, και δη στο Μέρος ΙΙ, Ενότητα Α των υποβληθέντων (από την καθεμία) ΕΕΕΣ τους, ότι, είναι εγγεγραμμένοι σε Εθνικό Σύστημα (Προ)επιλογής. Τούτο, διότι οι ανωτέρω εταιρείες (υπεργολάβοι), ως μελετητικές εταιρείες εγγεγραμμένες στο Τμήμα Μητρώου Μελετητικών Επιχειρήσεων Δημοσίων και Ιδιωτικών Έργων, δεν εντάσσονται στις εργοληπτικές επιχειρήσεις, που διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου ΜΕΕΠ, και οι οποίες, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 20 του ν. 3669/2008, αποτελούν, μέχρι στιγμής, τον μοναδικό, εθνικό επίσημο κατάλογο, που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 83 του ν.

Αριθμός Απόφασης: 893 /2024

4412/2016. Η δε παρεμβαίνουσα συνομολογεί την εκ παραδρομής απάντηση στα ΕΕΕΣ των υπεργολάβων της, αναφέροντας, ότι «...η εκ παραδρομής απάντηση των ως άνω εταιρειών στο ΕΕΕΣ ότι είναι εγγεγραμμένες σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων που είχε ως αποτέλεσμα να μην εμφανιστεί προς συμπλήρωση το κρίσιμο ερώτημα, δεν συνεπάγεται τη μη ανάληψη από πλευράς τους της δέσμευσης να προσκομίσουν τα δικαιολογητικά της ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας σε οποιοδήποτε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας ζητηθεί, προς επιβεβαίωση της απάντησης που ήδη έχουν δώσει, άλλωστε, σε άλλο ερώτημα του ΕΕΕΣ...». Ισχυρίζεται δε, ότι, σε κάθε περίπτωση, οι πλημμέλειες στα ΕΕΕΣ των υπεργολάβων της είναι ιάσιμες, κατ' άρθρο 102 του Ν. 4412/2016. Εν προκειμένω, η εσφαλμένη απάντηση των υπεργολάβων της παρεμβαίνουσας στο επίμαχο ερώτημα συνιστά ουσιώδη πλημμέλεια κατά την συμπλήρωση των ΕΕΕΣ των υπεργολάβων, με αυτόθροη συνέπεια την απόρριψη της προσφοράς της παρεμβαίνουσας (πρβλ. ΔΕφΑθ Αναστ. 59/2021, σκ. 8). Περαιτέρω, οι πληροφορίες που ζητούνται από το Ε.Ε.Ε.Σ., δεν δικαιολογούν την απόδοση των επίμαχων δηλώσεων σε παραδρομή, δυνάμενων να διορθωθούν με την διαδικασία του άρθρου 102 του ν. 4412/2016, δεδομένου ότι η διόρθωση αυτή δεν επιτρέπεται να έχει ως συνέπεια την μεταγενέστερη αντικατάσταση εγγράφου που έχει υποβληθεί σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης και μάλιστα, όπως εν προκειμένω, του Ε.Ε.Ε.Σ., δηλαδή, του ουσιώδους εκείνου δικαιολογητικού συμμετοχής, που λειτουργεί, ως προκαταρκτική απόδειξη της πλήρωσης των προϋποθέσεων και των κριτηρίων συμμετοχής στον Διαγωνισμό (ΔΕφΠειρ Ακυρ. 23/2023). Ούτε, άλλωστε, μπορεί να αναπληρωθεί από τις απαντήσεις που έδωσε ο οικονομικός φορέας σε άλλα ερωτήματα και μάλιστα διαφορετικού μέρους του ΕΕΕΣ, όπως το Μέρος ΙΙΙ.Β., όπου τα τιθέμενα ερωτήματα, άλλωστε, αφορούν στις υφιστάμενες κατά τον χρόνο σύνταξης και υποβολής του, τυχόν ανεκπλήρωτες φορολογικές ή κοινωνικοασφαλιστικές υποχρεώσεις. Εν προκειμένω, η καταφατική απάντηση των υπεργολάβων στο κύριο ερώτημα της εγγραφής τους ή μη σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων, η οποία συνεπάγεται την μη ενεργοποίηση του πεδίου του ανωτέρω ερωτήματος ε', καθιστά την συμπλήρωση του Ε.Ε.Ε.Σ. πλημμελή, ως μη σύμφωνη με τους όρους της Διακήρυξης, ενώ και η μη ρητή ανάληψη της δέσμευσής τους να

Αριθμός Απόφασης: 893 /2024

προσκομισθούν τα οικεία πιστοποιητικά, συνιστά παράλειψη δήλωσης επί ποινή απορρίψης της προσφοράς. (ΔΕΦΑΘ Ακυρ. 1487/2023, σκ. 15). Εν ολίγοις, η μη απάντηση στο οικείο υποερώτημα συνιστά ανεπανόρθωτη πλημμέλεια (ΔΕΦΑΘ Αναστ. 59/2021, σκ. 8). Περαιτέρω, οι ειδικότεροι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας περί αντικατάστασης των υπεργολάβων της τυγχάνουν απορριπτέοι. Τούτο, διότι, ούτε από την Διακήρυξη ούτε και από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (βλ. άρ. 131 παρ. 5 και 6 του Ν. 4412/2016), προβλέπεται η δυνατότητα του οικονομικού φορέα να αντικαταστήσει ίδια πρωτοβουλία τον δηλωθέντα από αυτόν υπεργολάβο. Η προβλεπόμενη εκ του νόμου και εκ της Διακήρυξης δυνατότητα της αναθέτουσας Αρχής, να ζητήσει την αντικατάσταση υπεργολάβου αφορά, μόνον στην περίπτωση που επαληθευθούν στο πρόσωπο του υπεργολάβου λόγοι αποκλεισμού. Άλλωστε, η Διοίκηση, κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, έχει αρμοδιότητα – νομική υποχρέωση να πράττει μόνον, ό,τι προβλέπεται από τον νόμο. Εξ άλλου, η αντικατάσταση υπεργολάβου ενέχει τον κίνδυνο ουσιώδους αλλοίωσης/ανεπίτρεπτης τροποποίησης της προσφοράς και θα πρέπει να ελέγχεται προς τούτο. Στην συγκεκριμένη περίπτωση, η αντικατάσταση των υπεργολάβων της παρεμβαίνουσας θα συνιστούσε ανεπίτρεπτη μεταβολή /τροποποίηση της προσφοράς της, καθώς, ως προκύπτει από τον ηλεκτρονικό φάκελλο της τεχνικής της προσφοράς, η τελευταία αξιολογήθηκε στο σύνολό της (ήτοι και επί τη βάσει των προσφερόμενων από τους υπεργολάβους ειδών) και επομένως κρίθηκε αποδεκτή και πληρούσα τις τεχνικές προδιαγραφές της Διακήρυξης. (ΕΑΔΗΣΥ 617/2022). Άρα, οι οικείοι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας είναι απορριπτέοι. Εν όψει των ανωτέρω, ο δεύτερος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει δεκτός.

11. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή, ν' απορριφθεί η παρέμβαση και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη, καθ' ο μέρος έκανε δεκτή την προσφορά της παρεμβαίνουσας και την ανέδειξε ανάδοχο.

12. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέβαλε η προσφεύγουσα, κατά τις διατάξεις των άρθρων 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017.

Αριθμός Απόφασης: 893 /2024

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Απορρίπτει την παρέμβαση.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη, κατά το σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή παραβόλου στην προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 28 Μαΐου 2024 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη και εκδόθηκε στις 17 Ιουνίου 2024 στην Αθήνα.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΑΡΥΦΑΛΛΙΑ ΣΚΙΑΝΗ

ΗΛΕΚΤΡΑ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ